

خداوند متعال زندگی انسان را با پایدها و نیایدهایی آمیخته و بدین‌وسیله او را برای رسیدن به هدف والای آفرینش یاری کرده است.اگر کسی توفیق این را یابد که از یک سو به قوانین الهی و از سوی دیگر به اعمال خود بنگرد، برایش روشن می‌شود که بین آنچه که هست و آنچه که باید باشد، راه بسیار است. کسی که چنین بینشی به کردار خود داشته باشد، در پی آن می‌افتد که چاره‌ای برای این کوتاهی‌ها بیابد. رحمت خداوند متعال چنان بی‌انتهاست که راه را برای هیچ‌یک از بندگان خود نبسته و بدکردارترین آنان را نیز از رحمت خود مایوس نگرده است. هر انسانی، در جایگاهی، فرصت بازگشت دارد و این بازگشت همان توبه است.

امام سجاد علیه‌السلام در مناجات خویش با خداوند چنین می‌گوید: «لَیْسَ أَتَى الَّذِی فَتَحَ لِعِبَادِکَ بَابَا لَیْ غَفُورٌ سَمِیْعٌ التَّوْبَةُ فَقُلْتَ تَوْبُوا اِلَیَّ اللهُ تَوْبُهُ نَصُوحًا فَهَذَا عَذَرٌ مِّنْ أَغْفَلَ دُخُولَ التَّائِبِ بِنَدِّ فَتَجِبْ؛ خدایا، تو همان کسی هستی که دری برای بندگانت به‌سوی غفو خود گشودوی و آن را توبه نام نهادی و گفتی: به‌سوی خدا توبه کنید، توبه‌ای نصوح. پس اکنون چه عذری دارد کسی که پس از باز شدن این در، وارد آن نمی‌شود؟»

براساس روایات، اولین و اساسی‌ترین گام برای توبه، پشیمانی است. حضرت آیت‌الله بهجت در پاسخ به این سؤال که آیا برای استغفار همان گفتن «استغفرالله» کافی است، می‌فرمود: «استغفار، از توبه است، هر چه مفید این مطلب باشد، ظاهرً آکافی است؛ همان عزم، «کفی بالتمن توبه». [اگر] راستی‌راستی نادم باشد، به‌حسب ظاهر، تائب است. اظهارش به استغفار است و به اتوبالیه‌الله.»

پشیمانی از گناه‌ها و کوتاهی‌ها اولین گام برای توبه به درگاه خداوند متعال است. کسی که هنوز از گناه خود غافل است یا آنکه از بدی‌های خود احساس ناراحتی نمی‌کند، چگونه می‌تواند به‌سوی خدا برگردد و از او طلب بخشش کند. توبه پس از ندامت و پشیمانی تحقق می‌یابد، ولی پس از تحقق توبه، پایداری در آن نیز بسیار مهم است؛ چنانکه از امام صادق(ع) درباره معنای توبهٔ نصوح چنین آمده: «هو الذَّنْبُ الَّذِی لَا یَعُودُ فِیهْ اِبْدًا، توبه نصوح، گناهی است که هرگز به آن برنمی‌گردد.»

استغفار به‌معنای طلب بخشش است و از حالت توبه ناشی می‌شود و چنانکه آیت‌الله بهجت(ره) می‌فرمود، اظهار توبه به استغفار و به «توبائی‌الله» گفتن است.

دوای دردها

یکی از اموری که ما را به توبه و استغفار تشویق می‌کند، دانستن این مطلب است که همهٔ گرفتاری‌های ما از رفتارهای نادرست خودمان سرچشمه می‌گیرد. بر این اساس است که اولیای الهی، در جایگاه‌های گوناگون و برای برطرف شدن مصیبت‌های مختلف، توصیه به استغفار می‌کردند. حضرت آیت‌الله بهجت می‌فرمود: «حوادثی که اتفاق می‌افتد، نتیجه کارهای ماست که به سر ما می‌آید: «و ما أصابکم مِن مَّصِیْبَةٍ فِیْمَا کَسَبْتُمْ اَیْدِیکُمْ؛ هر مصیبتی به شما می‌رسد، به‌واسطه اعمال شمامست». آیا نباید به فکر باشیم و از گناهان گذشته که باعث این همه بلاها و مصیبت‌ها شده‌ است، توبه کنیم؟ ولی ما توبه نمی‌کنیم، چون

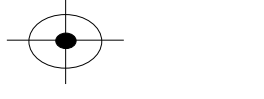
*** حضرت آیت‌الله بهجت می‌فرمود:**

«خداونتی که اتفاق می‌افتد، نتیجه کارهای ماست که بر سر ما می‌آید. آیا نباید به فکر باشیم و از گناهان گذشته که باعث این همه بلاها و مصیبت‌ها شده‌ است، توبه کنیم؟ ولی ما توبه نمی‌کنیم، چون کارهای خود را بد نمی‌دانیم.»

کارهای خود را بد نمی‌دانیم.»

ایشان بارها به کسانی که از ایشان دستورالعملی برای پیشرفت در راه خدا و نیز برای رهایی از مشکلات می‌خواستند، به استغفار توصیه می‌کردند و این روایت رسول خدا صلی‌الله‌علیه‌وآله را یادآور می‌شدند که: «لَا أُخْبِرُکُمْ بِدَافِعٍ و دَوَائِمٍ؟ دَوَائِمُ الذَّنْبِ و دَوَائِمُ الْاِسْتِغْفَارِ؛ آیا شما را به دردتان و دوائتان خبر ندهم؟ درد شما گناهان است و دَوای شما استغفار».

اما نباید فراموش کرد که این استغفار، نباید تنها وردی زبانی باشد، بلکه باید از قلبی تائب از گناه و مشتاق به رحمت خدا سرچشمه بگیرد، وگرنه نباید انتظار گشایش و رهایی داشت. حضرت آیت‌الله بهجت سراسر می‌فرمود:

اشاره

بهره‌گیری از رهنمودهای عالمان عامل و ربانی، می‌تواند یاری بزرگی برای عباد الرحمن در سیر و سلوک الی‌الله باشد. مسیر عبودیت پروردگار متعال با مراحل و منازل مختلفی همراه است که برخورداری و توجه شایسته به توصیه‌ها و سفارش‌های عارفان راه یافته و وارسته، سالک را به سر منزل مقصود می‌رساند و به ساعت جمال و جلال الهی وارد می‌سازد. آیت‌الله العظمی بهجت، آن عالم ربانی، فقیه عالیقدر و عارف روشن ضمیر که بخش مهمی از عمر با برکت خود را

*** پشیمانی از گناه‌ها و کوتاهی‌ها اولین گام برای توبه**

به درگاه خداوند متعال است. کسی که هنوز از گناه

خود غافل است یا آنکه از بدی‌های خود احساس

ناراحتی نمی‌کند، چگونه می‌تواند به‌سوی خدا برگردد و از او طلب بخشش کند. توبه پس از ندامت و پشیمانی تحقق می‌یابد ولی پس از تحقق توبه، پایداری در آن نیز بسیار مهم است.

کلمه «استغفرالله» را تا می‌توانید از روی اعتقاد کامل، صمیمانه، با التزام به لزوام حقیقیهٔ معلومه‌اش، تکرار نمایید.

لازمه توبه حقیقی، در روایات معصومین علیهم‌السلام به‌روشنی بیان شده است؛ اموری مانند

پشیمانی، تصمیر بر بازنگشتن به گناه، پرداخت حقوق مردم و نیز حقوق واجب الهی، مانند قضای نمازها و روزه‌هایی که ترک شده است و...

برکات استغفار

قرآن کریم از قول حضرت نوح(ع) چنین می‌فرماید: «به درگاه پروردگارتان استغفار کنید، او بسیار آمرزنده است. استغفار کنید! تا باران را بی‌دری بر شما فرو فرستد و شما را با اموال و فرزندان پاری نماید و برایتان باغ‌های قرار دهد و برایتان نهرهایی فراهم آورد». حضرت آیت‌الله بهجت با یادآوری این مطلب، توصیه به کثرت استغفار داشت، تا آنجاکه به کسی که در پی رهایی از گرفتاری‌هایی در زمینه اشتغال و ازدواج بود، چنین فرموده بود: «باید از روی اعتقاد کامل بگویند: «استغفرالله». هیچ چیز شما را منصرف نکند غیاز ضروریات و واجبات تا کلیه ابتلاات رفع شود، بلکه بعد از رفع آنها هم بگویند،

در نجف اشرف و در جوار حرم مطهر حضرت امیرالمؤمنین علیه‌السلام سیری کرد و از مرتبه معنوی و معرفتی سیدالعرفاء المتألهین، آیت‌الله سیدعلی آقا قاضی طباطبائی و مکتب فقهی و اصولی آیت‌الله محقق غروی اصفهانی و دیگر فقیهان و بزرگان حوزه‌های علمیه نجف اشرف و قم بهره‌ها برد، در طول نزدیک به یک قرن عمر با برکتش، نفوس مستعد و علاقمندان به سلوک عرفانی و عاشقان معرفت و اخلاق را از مکتب اهل‌البیت علیهم‌السلام بهره‌مند و شاگردانی فاضل و مذهب تربیت کرد.

حقیقت استغفار از دیدگاه آیت‌الله بهجت (ره)

برای اینکه امثال آنها پیش نیاید و اگر دیدید رفع نشد، بدانید یا ادامه نداده‌اید یا آنکه با اعتقاد کامل نگفته‌اید.»

توبه و فرج امام عصر(ع)

یکی از برکات بسیار مهم توبه و استغفار، ارتباط یافتن با امام زمان(ع) است. بنا بر فرمایش بزرگان، کسی که وجودش از بدی‌ها پیراسته شود و به زیور عبادت و بندگی خداوند آراسته گردد، گویا در درون خویش امام زمان خود را جاری کرده‌ است. از این روست که پاکان و اولیای خداوند به کسانی که طالب دیدار یار هستند، به این مضمون سفارش می‌کنند که:

آنینه شو جمالی پر طلعنان طلب

چاروب کن تو خانه سپس مهمان طلب
در کلمات بزرگانی چون آیت‌الله بهجت درباره ارتباط با ولی عصر ارواح‌الغداه دو مطلب مورد توجه است: دعا و تضرع برای ظهور امام عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه و آماده‌سازی خود برای آری آن حضرت و هر دو مطلب، نیازمند دوری از گناهان و توبه است. کسی که از وجود شریف این حضرت غافل نباشد، متوجه است که در دوران غیبت، رنج‌ها و اندوه‌های فراوانی متوجه آن حضرت است و به همین دلیل برای تسجیل در ظهور ایشان دست به دعا برمی‌دارد، ولی بنا بر فرمایش بزرگان، در این دعا نمی‌توان به لفاظی و ظاهرسازی اکتفا کرد. آیت‌الله بهجت می‌فرمود: «باید دعا را با شرایط آن کرد و توبه از گناهان از جمله شرایط دعااست، چنانکه فرموده‌اند: «عَاءَ التَّائِبِ مُسْتَجَابٌ» دعای شخصی که توبه کند، اجابت می‌گردد»؛ نه اینکه برای تسجیل فرج دعا کنیم و کارهایمان برای تبعی (دور کردن) و تأجیل (به‌تأخیر انداختن) فرج آن حضرت باشد.

درباره امام‌گی برای ظهور آن حضرت نیز توبه از گناهان امری ضروری است و حضرت آیت‌الله بهجت بر این نکته تأکید داشت که «اگر ظهور حضرت حجت(عج) نزدیک باشد، باید هر کس خود را برای آن روز مهیا سازد؛ از جمله اینکه از گناهان توبه کند.»

ترک گناه، مهم‌تر از توبه

آنچه بیان شد، نشان از اهمیت و بلکه ضرورت توبه و استغفار دارد، ولی نباید فراموش شود که «أَفْضَلُ مِنْ طَلَبِ التَّوْبَةِ تَرْکُ الذَّنْبِ؛ ترک گناه بهتر از طلب توبه است». بنا بر فرمایش امام صادق(ع)هر گناهی نقطه‌ای سیاه در قلب انسان ایجاد می‌کند و چپسای این تیرگی‌ها به حدی برسد که انسان در زمره اهل شقاوت قرار گیرد و حتی از لحاظ اعتقادی نیز دچار گمراهی شود و دیگر توبه و

*** آیت‌الله بهجت بارها به کسانی که از ایشان دستورالعملی برای پیشرفت در راه خدا و نیز برای رهایی از مشکلات می‌خواستند، به استغفار توصیه می‌کردند و این روایت رسول خدا (ص) را یادآور می‌شدند که: «آیا شما را به دردتان و دوائتان خبر ندهم؟ درد شما گناهان است و دَوای شما استغفار».**

بازگشتی برایش میسر نشود. آیا کسی که همه رفتارهایش مطابق خواسته‌های نفسانی است، براضتی حالی برای توبه حقیقی برایش میسر می‌شود؟ قرآن کریم در این‌باره چنین هشدار داده است: « سپس سرانجام کسانی که مرکب بدی‌ها شدند، بدتر بود؛ آری‌را به اینجا رسید که آیات الهی را تکذیب کردند و آن را به سخره می‌گرفتند». (روم/ ۱۰)

حضرت آیت‌الله بهجت که راهنمای‌های وی گشاینده راه طالبان مسیر کمال بود، از تذکر این نکته غافل نبود و می‌فرمود: «هر کدام از ما تا هدف و مقصد اعلی مسافتی داریم و این مسافت در افراد، متفاوت است ... لذا باید سعی کنیم این مسافت را زیاد و بار خود را سنگین‌تر نکنیم. گناهان موجب ازدیاد بار و بُعد مسافت ما تا مقصد است، وگرنه بسیار باید استغفار و تلاش نمود تا به جای اول و مسافت اولی برگردیم.»

*** ایشان فرمودند: «زبانتان وقتی به ذکر استغفار باز می‌شود، در حقیقت موانع همه بر طرف می‌شود و حوایجتان هم بر آورده می‌شود. اصلاً استغفار صیقِل‌دهنده روح است، شما را نزدیک می‌کند به خدا».**

که آن هم یک مسئولیت طلبگی و روحانی بود. من مانده بودم بین این دو. خدمت آقای پهلوانی عرض کرد: مرضی زیاد است؛ شما باید بگویید. هستمند، دعا بفرمایید. فرمودند: «چه مشکلی دارند؟» عرض کردم: «چه مشکلی دارید؟»

خاطرات شنیدنی از بهجت عارفان

روایتی است. فرمودند: «همه ما روانی هستیم، اگر روانی نبودیم که گناه نمی‌کردیم.»
کرامت کلمات
کرامات آقا در کلمات آقا بود. در سلوک آقا بود. یکبار از ایشان دستورالعملی خواستم برای تشریف به محضر حضرت صاحب‌الامر علیه‌السلام، می‌خواستم مکه مشرف بشوم به ایشان عرض کرد، آقا فرموده بودند: «یعنی در قرآن نوشته: «قد افلح من له قوة الاستسباط؛» رسگار شد کسی که قوه استنباط دارد» - یا فرمود که «قد افلح من ترکي؛ رستگار شد هر که ترک‌ه نفس دارد»؟!
محبت کدانه
آقا خیلی به بچه‌ها علاقمند بود. اصلاً بچه‌ای که می‌دید، یک‌جوری می‌خواست با این بچه حرف بزند یا لیخندی می‌زد و با ابروهایش مثلاً می‌آشاره‌ای به این بچه می‌کرد. با آن بچه شوخی می‌کرد، مثلاً به بچه می‌گفت: «شما بابای ایشان هستی یا ایشان بابای شماست».

یک وقتی از ایشان می‌خواستم که برای مریضی دعا بکنند، می‌گفت: «هن برای همه مریض‌ها دعا می‌کنم، من حتی برای مسلمان‌های چین هم دعا می‌کنم.»

سوال: راه خداشناسی چیست؟ اگر ممکن است راهنمایی بفرمایید.

جواب:راه خداشناسی، خودشناسی است؛ می‌دانیم خود، خود را نساخته‌ایم و نمی‌توانیم؛ دیگری اثر مثل ما است، خود را و ما را نساخته و نمی‌تواند بسازد؛ بنا بر فرمایش بزرگان، کسی که وجودش از بدی‌ها پیراسته شود و به زیور عبادت و بندگی خداوند آراسته گردد، گویا در درون خویش امام زمان خود را جاری کرده‌ است. از این روست که پاکان و اولیای خداوند به کسانی که طالب دیدار یار هستند، به این مضمون سفارش می‌کنند که:

فقه‌ا و بزرگان، رحلت آن عارف وارسته و گوهر نایاب را تلمه‌ای بزرگ و جبران‌ناپذیر برای عالم اسلام و ضایعه‌ای سنگین برای حوزه‌های علمیه دانستند. زندگی مؤمنانه و عارفانه و بیانات بیدارگر او در قلوب مشتاقان مکتب اهل بیت علیهم‌السلام اثر عمیقی داشت. در هفتمین سالگرد ارتحال آن عبد صالح خدا و عارف وارسته و بلند مرتبه که مصادف با ۲۷ اردیبهشت‌است، گوشه‌هایی از نکات، توصیه‌ها و بیانات ایشان که توسط دفتر معظم‌له به روزنامه ارسال شده‌ است، تقدیم علاقمندان می‌شود.

سؤال: راه خداشناسی چیست؟ اگر ممکن است راهنمایی بفرمایید.

جواب:راه خداشناسی، خودشناسی است؛ می‌دانیم خود، خود را نساخته‌ایم و نمی‌توانیم؛ دیگری اثر مثل ما است، خود را و ما را نساخته و نمی‌تواند بسازد؛ بنا بر فرمایش بزرگان، کسی که وجودش از بدی‌ها پیراسته شود و به زیور عبادت و بندگی خداوند آراسته گردد، گویا در درون خویش امام زمان خود را جاری کرده‌ است. از این روست که پاکان و اولیای خداوند به کسانی که طالب دیدار یار هستند، به این مضمون سفارش می‌کنند که:

سؤال: «من عرف نفسه فقد عرف ربه» منظور چیست؟ معرفت نفسی که در روایت می‌فرماید، منظور چیست؟

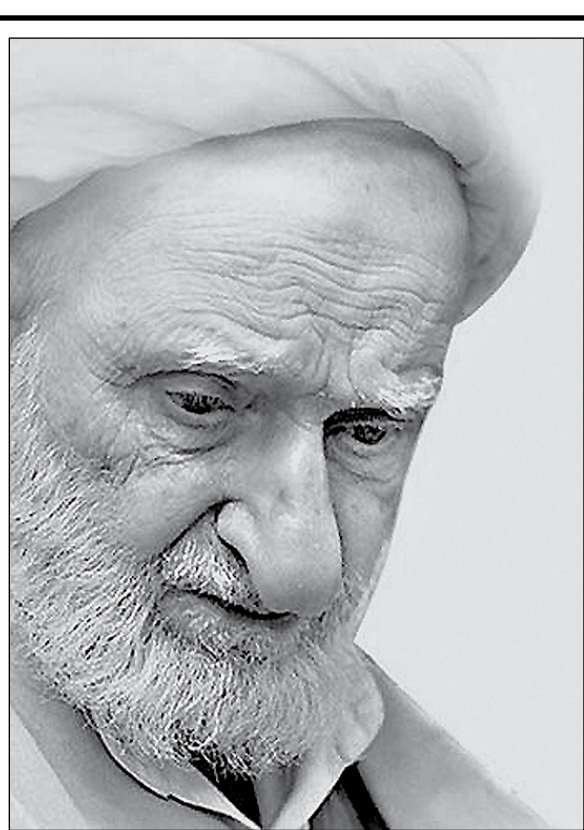
جواب: یعنی بدانند که نفس، حیاتش از خودش نیست؛ زرقش از خودش نیست؛ غشا و فقرش از خودش نیست؛ صحت و سفقت هم از خودش نیست؛ معلوم می‌شود که از جای دیگری آب می‌خورد.

سؤال: اگر خانمی بخواهد کسب علم و معرفت کند، شما پیشنهاد می‌کنید از کجا شروع کند و چه کتاب‌هایی را به او تدریس کنیم؟

جواب: اول کتابی که انسان بتواند ازش استفاده معارف و اخلاق بکند، معراج السعاده است، وقتی که عربیتش یک قدری کامل شد، جامع السعادات، وقتی که این حد را به آخر رساند، احیاء الاحیاء را بخواند. اینها همه مراتبی هستند که در هر کدام، آدم مستغنی شد به مرتبه دیگری مراجعه می‌کند.

سوال: بهترین نوع ریاضات چیست؟

جواب: صوم از ریاضات مشروعه است. ماهی سه روز، خیلی مؤکد است، اول و وسط و آخر اهر ماه قمری، همچنین کثرت صلات(نماز) در روایات است؛ به اندازه‌ای حضرت رسول صلی‌الله‌علیه‌وآله آنشمار می‌خواند؛ که پایش متورم شد. معلوم است ریاضات شرعی، عمل به واجبات و ترک محرمات است.

یک وقت به ایشان گفتم: آقا می‌شود یک ذکری که ما بدهیم که دائمی باشد، خیلی بزرگ باشد. فرمودند: «در قبال این ذکری که من دارم به شما می‌دهم اگر تمام گنج‌های عالم را جمع کنید بیاورید، بروید داخل کوه‌ها هر چه جواهر وجود دارد جمع کنید، بروید در بارها هر چه مروارید وجود دارد جمع کنید با این ذکری که به شما می‌دهم برابری نمی‌کند». گفتم: آقا بفرمایید چه ذکری هست که این قدر با همه جواهرات دنیا برابری نمی‌کند؟ ایشان فرمودند: «استغفار، استغفار، استغفار؛ اگر بدانید چه هست این استغفار؛ چه گنج‌هایی در این ذکر استغفار نهفته هست؛ باید ببینید که این استغفار چیست».

یک وقت از ایشان می‌خواستم که برای مریضی دعا بکنند، می‌گفت: «هن برای همه مریض‌ها دعا می‌کنم، من حتی برای مسلمان‌های چین هم دعا می‌کنم.»

سؤال: راه خداشناسی چیست؟ اگر ممکن است راهنمایی بفرمایید.

صفحه ۶
یک‌شنبه ۲۶ اردیبهشت ۱۳۹۵
۸ شعبان ۱۴۳۷ - شماره ۲۱۳۴۳

*** اول کتابی که انسان بتواند ازش استفاده معارف و اخلاق بکند، معراج السعاده است، وقتی که عربیتش یک قدری کامل شد، جامع السعادات. وقتی که این حد را به آخر رساند، احیاء الاحیاء را بخواند. اینها همه مراتبی هستند که در هر کدام، آدم مستغنی شد به مرتبه دیگری مراجعه می‌کند.**

سؤال: چه چیزی برای رفع آثار وضعی گناه، خوب است؟ چه عملی مؤثرتر است که هر روز انجام بدهد؟ تا آثار وضعی گناه برطرف بشود؟

جواب: استغفار کامل؛ استغفار توبهٔ نصوحاً و استغفاری که فقط لفظ نباشد؛ که «التائب من الذنب کمن لا ذنب له».

سؤال: یک خانواده‌ای زیاد دچار مرگ ناگهانی می‌شوند، اینها در عرض یک سال چند نفر از نزدیکانتان مردند.

جواب: زیاد بگویند همه: استغفرالله.

سؤال: مریضی و بلا در منزل زیاد هست، برای دفع آنها چه کار بکنیم؟

جواب: صدقه زیاد بدهند. همیشه، به افراد متعدد، به همین تیت.

سؤال: گره در زندگی‌ما افتاده است، یک دعای مشکل گشا بفرمایید.

جواب: زیاد و با اعتقاد کامل، زیاد بگویند خسته نشوید استغفرالله.

سوال: اگر ممکن است

*** صوم از ریاضات مشروعه است. ماهی سه روز، خیلی مؤکد است؛ اول و وسط و آخر اهر ماه قمری. همچنین کثرت صلات(نماز) در روایات است؛ به اندازه‌ای حضرت رسول صلی‌الله‌علیه‌وآله آنشمار می‌خواند؛ که پایش متورم شد. معلوم است ریاضات شرعی، عمل به واجبات و ترک محرمات است.**

اینجانب را در جهت انتخاب شغل راهنمایی فرمایید. ج شغلی را اختیار کنید که رضای خداوند عظیم‌الشان در آن باشد و اگر چند شغل مرضی خداست، آنکه ارضی از آن است تا تمکن اختیار کنید. نافع برای ایمان و مؤمنین باشد.

سؤال: من از آمریکا آمده‌ام، بیست و پنج سال است که آنجا هستم. می‌خواستم توصیه‌ای بکنید؛ چون اهل‌الآن مستاصل هستم.

جواب: ملفت باشید که گناه از شما سر نزنند و اسلام.

نشستند تا او خودش بیدار شد. عذرخواهی کرد و رفت و آقا هم درس را شروع کردند.

یک آقایی که محافظ یکی از مراجع متوفا بود، بعد از آن مرجع آمد کنار آقای بهجت. خیلی هم اصرار داشت که بماند. با آقا‌زاده آقا صحبت کردند. ایشان هم با آقا صحبت کرد. آقا گفت: «آن کسی که می‌خواهد از آن محافظ، حفاظت بکند کیست؟» گفت: خدا. آقا گفت: «او ز من محافظت می‌کند».

در همان کتابخانه مسجد که بعد از درس می‌آمد، وضو می‌گرفت، بعد نوافه می‌خواند و بعد می‌آمد برای نماز ظهر و عصر، من مکرر دیدم که ایشان قرآن باز می‌کرد و سوره حمد را از روی کتاب می‌خواند. بعد تمام می‌کرد، دوباره می‌خواند. فرض کن دید بیست دقیقه سوره حمد را نگاه

می‌کرد. من احساس می‌کردم این از سوره حمد معارف گیرش می‌آید. **کجانیستی!**
درمحضر ایشان بودم که قبل از منبر روضه‌خوان خطاب کرد به امام زمان علیه‌السلام و عرض کرد: آقا جان، کاش می‌دانستیم کجا تشریف داری. آیت‌الله بهجت نگاهی به من کردند و فرمودند: «یعنی می‌دانیم کجا تشریف نراند»؛ «کجا تشریف ندادند؟» آقا گفت: به جمرکان که وارد شدیم مداحی در بلندگو می‌گفت: ای کاش می‌دانستیم کجا تشریف داری! آقا فرموده بودند: «کجا تشریف ندادند؟» آیت‌الله بهجت هر سال وقتی مشرف می‌شد برای منهد، قلبش به زیارت حضرت عبدالعظیم در یک سوید می‌کند به خدا».

بروید داخل کوه‌ها هر چه جواهر وجود دارد جمع کنید، بروید در بارها هر چه مروارید وجود دارد جمع کنید با این ذکری که به شما می‌دهم برابری نمی‌کند». گفتم: آقا بفرمایید چه ذکری هست که این قدر با همه جواهرات دنیا برابری نمی‌کند؟ ایشان فرمودند: «استغفار، استغفار، استغفار؛ اگر بدانید چه هست این استغفار؛ چه گنج‌هایی در این ذکر استغفار نهفته هست؛ باید ببینید که این استغفار چیست».

یک وقت از ایشان می‌خواستم که برای مریضی دعا بکنند، می‌گفت: «هن برای همه مریض‌ها دعا می‌کنم، من حتی برای مسلمان‌های چین هم دعا می‌کنم.»